

**Závěrečné stanovisko
s návrhem opatření k nápravě
ve věci postupu Krajské veterinární správy Státní veterinární správy
pro Jihomoravský kraj a Úřadu městské části Brno-Starý Lískovec
v záležitosti podezření na týrání zvířat**

Dne 30. srpna 2017 jsem vydal zprávu o šetření postupu Krajské veterinární správy Státní veterinární správy pro Jihomoravský kraj (dále také „KVS“) a Úřadu městské části Brno-Starý Lískovec (dále také „obecní úřad“). Šlo o případ, kdy se úřady zabývaly podmínkami chovu a zdravotním stavem velkého počtu koček žijících v bytě 2 + 1. Hodnotil jsem, zda postup obou úřadů zajistil efektivní ochranu zvířat proti týrání.

Ve zprávě jsem popsal osm pochybení v postupu KVS a tři pochybení v postupu obecního úřadu. Ani jeden úřad se s mými závěry neztotožnil. V souladu s ustanovením § 18 odst. 2 ve spojení s ustanovením § 19 zákona o veřejném ochránci práv¹ vydávám toto závěrečné stanovisko, v němž navrhuji i opatření k nápravě.

Níže se věnuji pouze těm pochybením, která považuji za zásadní pro zajištění ochrany zvířat, a navrhuji opatření ke změně praxe v postupech obou úřadů.

A. Závěry šetření

Ve zprávě jsem dospěl k závěru, že:

- KVS dostatečně nezjistila a neověřila zdravotní stav zvířat. Sama vzorky (exkrementy, výtěry z uší a očí) neodebrala, ale ani nerozhodla o závazném pokynu, kterým by chovatelce uložila, aby předložila veterinární zprávy o zdravotním stavu koček (C.1.1).
- KVS se nedostatečně zabývala dalšími aspekty pohody zvířat, zejména přirozenými podmínkami či schopností chovatelky zajistit o zvířata řádnou péči (C.1.2).
- KVS dostatečně nevysvětlila, proč podala návrh na nařízení zvláštního opatření a za jakých podmínek se zvířata mohou případně vrátit zpět k chovatelce (C.1.3).
- KVS dostatečně nepopsala, co jsou nevhodné podmínky a jaká je jejich souvislost se zdravotním stavem koček (C.1.4).
- KVS neposkytla obecnímu úřadu dostatečné odborné vyjádření (C.1.5).
- Obecní úřad popřel smysl řízení o nařízení zvláštního opatření (umístění koček do náhradní péče), když dvakrát prodloužil již tak nepřiměřeně dlouhou lhůtu pro předkládání důkazů (C.2.1).
- Obecní úřad neměl věc postoupit Policii České republiky (C.2.2).

1 Zákon č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů.

B. Vyjádření úřadu / úřadů

Obecní úřad mi zaslal pouze rozhodnutí o tom, že kočky nebudou umístěny do náhradní péče s tím, že v odůvodnění tohoto rozhodnutí najdu i vysvětlení kroků obecního úřadu. KVS mi zaslala vyjádření ke všem bodům zprávy. Vzhledem k zásadnímu názorovému rozporu ohledně toho, kdo je oprávněn odebírat vzorky (exkrementy, výtěry z uší, očí), jsem si vyžádal vyjádření Ústřední veterinární správy Státní veterinární správy (dále také „ÚVS“). Blíže vyjádření úřadů a své konečné stanovisko popíši v části C.

C. Závěrečné hodnocení

C.1 Vyjádření KVS a moje závěrečné hodnocení

C.1.1 Nedostatečně zjištěný zdravotní stav koček

KVS jsem vytýkal, že k prověření zdravotního stavu koček měla odebrat vzorky nebo vydat rozhodnutí o závazném pokynu a nařídit chovatelce, aby ve stanovené lhůtě předložila veterinární zprávy, které by osvědčily stav koček.

KVS uvedla, že odebírat vzorky tekutin a jiných tkání a stanovovat diagnózu přísluší pouze soukromému veterinárnímu lékaři s platným osvědčením k provádění preventivně léčebné veterinární činnosti. Úřední veterinární lékař při kontrole pouze zjišťuje podmínky, ve kterých je zvíře chováno, jeho výživný stav, případné zjevné klinické příznaky onemocnění. KVS měla k dispozici zprávu MVDr. D a vyžádala si zprávu MVDr. F. V tomto případě dle názoru KVS nebylo třeba vydávat závazný pokyn k předložení zpráv o vyšetření koček.

S KVS jsme se tedy neshodli na tom, zda bylo nutné zdravotní stav koček prověřit a zda mohli/měli pracovníci KVS odebrat vzorky při kontrole.

K (1) nezbytnosti prověřit zdravotní stav koček

Níže popíšu, proč se domnívám, že existovalo důvodné podezření, že zdravotní stav koček není dobrý a že ho měla KVS prověřit.

Zpráva MVDr. D hovoří o nedobré zdravotním stavu koček. Jde o kočky, které chovatelka darovala předtím, než proběhla kontrola KVS. Jde ale také o stejné kočky,² které vyšetřila i MVDr. F, ale prokazatelně neprovedla takové spektrum vyšetření jako později MVDr. D. MVDr. F píše, že: „... se u koček měl objevit ušní svrab, u jedné³ měla být v minulosti diagnostikována infekce FIV, přičemž tato kočka od ostatních následně nebyla oddělena. Výživný stav koček nebyl příliš uspokojivý. U dvou zvířat⁴ byl patrný výtok z očí a mírný zánět spojivek. Žádná další diagnostika nebyla kvůli finančním možnostem chovatelky

2 MVDr. F píše o 19 kočkách. Zpráva se tedy musí vztahovat k době, kdy chovatelka ještě kočky nedarovala a měla je v péči všechny.

3 Nevíme, které kočky.

4 Není uvedeno, u kterých.

provedena. Po týdnu⁵ se u jedné kočky⁶ měly objevit příznaky onemocnění horních cest dýchacích, infekce se rozšířila mezi ostatní kočky. Po terapii ATB jsou zvířata bez příznaků⁷“. MVDr. F podotýká, že si je vědoma toho, že nesedí počty zvířat. „Chovatelka *bud'* nepřinesla na ošetření proti svrabu všechny kočky, anebo od té doby přibyly v chovu další dvě.“ Takto dlouhou citaci z veterinární zprávy uvádím proto, abych ilustroval to, že posudek, který zřejmě vedl KVS k závěru, že není třeba prověřit zdravotní stav koček, je z období předtím, než byla vypracována zpráva MVDr. D, a je zcela nekonkrétní. Nevíme, o kterých kočkách se píše, kdy proběhla kontrola atd. Na základě takové zprávy nelze, podle mého názoru, uzavřít, že není třeba vydávat závazný pokyn k vyšetření koček, případně jejich zdravotní stav prověřit tím, že se odeberou vzorky a podle výsledků se rozhodne o dalším postupu.

Trvám na svém závěru, že KVS dostatečně nezjistila zdravotní stav koček.

K (2) odebrání vzorků pracovníky KVS

Podle mého názoru a i z vyjádření ÚVS⁸ vyplývá, že v případě, kdy to KVS považuje za nezbytné, má možnost odebrat vzorky (exkrementy, výtěry z uší, očí) při kontrole v zájmovém chovu sama prostřednictvím svých pracovníků anebo prostřednictvím přizvaného soukromého veterinárního lékaře. S ohledem na konstatování v bodu 1 se také domnívám, že KVS měla vzorky odebrat, pokud nerozhodla o závazném pokynu, neboť zdravotní stav zvířat nebyl postaven najisto.

Trvám na svém závěru, že KVS může odebírat při kontrole zájmového chovu vzorky.

C.1.2 Neprošetření dalších aspektů pohody zvířat

KVS jsem vytýkal, že (1) se zabývala pouze tím, zda mají zvířata vodu, granule, pelechy a záchody. Pominula však další věci, které ovlivňují pohodu zvířat, jako jsou přirozené podmínky chovu nebo to, zda (2) je chovatelka schopná zajistit zvířatům odpovídající péči.

KVS uvedla, že prošetřila všechny dostupné aspekty pohody zvířat, a to odborným pracovníkem s vysokoškolským vzděláním v oblasti veterinárního lékařství a hygieny. KVS také nezjišťuje způsobilost chovatelky zájmového chovu, protože nejde o chov zvířat vyžadujících zvláštní péči, a nadto chovatelka nežije v domácnosti sama.

S KVS se neshodneme na tom, co všechno ovlivňuje pohodu zvířat a čím by se KVS měla při kontrolách zabývat. Stejný názor nemáme ani na to, zda je pro pohodu zvířat

5 Není nijak datováno ani časově blíže určeno. K jakému datu se popis stavu chovu vztahuje, není rovněž uvedeno.

6 Není uvedeno které.

7 Není uvedeno, kterým zvířatům byla ATB nasazena, a ani kdy proběhla kontrola.

8 Ve vyjádření ze dne 27. prosince 2017 (čj. SVS/2017/149093-G) ÚVS odkazuje na ustanovení § 19 a 22 zákona na ochranu zvířat proti týrání, ustanovení § 6 a 8 kontrolního řádu a ustanovení § 58 zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči, ve znění pozdějších předpisů. ÚVS uzavírá, že z výše uvedených právních předpisů dle jejich názoru vyplývá, že KVS v případě, že to považuje za nezbytné, může odebrat vzorky (exkrementů, výtěrů z uší, výtěru z očí) při kontrole zdravotního stavu zvířat v zájmovém chovu, a to buď prostřednictvím svých pracovníků, anebo prostřednictvím přizvaného soukromého veterinárního lékaře. Zda je odběr vzorků nezbytně nutný, nebo ne, posoudí úřední veterinární lékař při provádění kontroly.

důležité, jestli jim je chovatelka schopna zajistit řádnou péči, případně zda se tímto aspektem péče může KVS zabývat.

K (1) jiným aspektům pohody zvířat

V části C zprávy jsem v souvislosti s pohodou zvířat odkazoval na odbornou literaturu a na zahraniční kodexy^{9,10} shrnující rozličné aspekty pohody zvířat. Zmínil jsem i rozsudek Krajského soudu v Ostravě,¹¹ který popisuje, jakých podob týrání může nabývat. Nemohu tedy souhlasit s tím, že se KVS zabývala veškerými podmínkami, které pohodu zvířat ovlivňují. Ve vztahu k tomuto konkrétnímu případu bych vyzdvihl zejména princip respektování přirozených potřeb zvířat.^{12,13} Netvrdím, že je nezbytné věnovat se při každé kontrole všemu, co kodexy obsahují. Nicméně mi přijde škoda, pokud se vysokoškolsky vzdělaný odborník během kontroly věnuje pouze tomu, co jsem popsal v úvodu. Jsem přesvědčen, že odborný potenciál kontrol je nebo by měl být daleko vyšší.

Trvám na svém závěru, že přístup k vodě, granulím a existence pelechů a záchodů není dostačující pro zhodnocení pohody zvířat a toho, zda nejde o zvířata týraná. Jsem také přesvědčen, že pracovníci KVS musí být schopni zhodnotit i další podmínky, v nichž jsou zvířata chována, minimálně to, zda jsou respektovány jejich přirozené potřeby.

Ke (2) schopnosti¹⁴ chovatelky zajistit řádnou péči

Zajištění odpovídající péče je promítnutím principu péče.¹⁵ Poskytnutí řádné péče v sobě má rozměr mentální, znalostní a s ohledem na náklady veterinární péče i finanční. Chovatel tedy musí znát a vědět, jak pečovat, musí toho být schopen a musí mít prostředky řádnou péči zajistit. I proto zákon na ochranu zvířat podmiňuje svěřením zvířete do péče dítěti mladšímu 15 let, případně osobám s omezenou svéprávností, souhlasem zákonného zástupce.¹⁶ Je pochopitelné, že způsobilost fakticky pečovat a finančně péči zajistit nelze

9 Ministry of Primary Industries New Zealand. Animal Welfare (Companion Cats) Code of Welfare 2007 [dokument pdf]. Ministry of Primary Industries New Zealand [on-line]. Wellington. Ministry of Primary Industries New Zealand [citováno 9. února 2018]; dostupné z <https://www.mpi.govt.nz/protection-and-response/animal-welfare/codes-of-welfare/>.

10 Code of Practice for the Welfare of Cats [online]. London: Department for Environment, Food and Rural Affairs, 2009 [cit. 2018-02-09]. PB13332;

dostupné z https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/69392/pb13332-cop-cats-091204.pdf.

11 Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 23. 4. 2015; čj. 22 A 69/2013; www.nssoud.cz.

12 Ač se o přirozených potřebách zvířat hovoří zejména v souvislosti s hospodářskými zvířaty, je třeba je co nejvíce respektovat i v zájmových chovech. Rovněž viz MÜLLEROVÁ, Hana, STEJSKAL, Vojtěch: Ochrana zvířat v právu, 1. vydání. Praha: Academia 2013. ISBN 978-80-200-2317-9, str. 307 a násl.

13 Čl. 4 Sdělení Ministerstva zahraničních věcí č.19/2000 Sb.m.s., o sjednání Evropské dohody o ochraně zvířat v zájmovém chovu.

14 Pojem způsobilost nahrazuji pojmem „schopnost“, neboť nemám na mysli způsobilost pro chov zvířat vyžadující zvláštní péči, ale faktickou schopnost zajistit péči o zvířata.

15 MÜLLEROVÁ, Hana, STEJSKAL, Vojtěch: Ochrana zvířat v právu, 1. Vydání. Praha: Academia 2013. ISBN 978-80-200-2317-9, str. 305 a násl.

16 Ustanovení § 13 odst. 4 zákona na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů.

upravit takto obecným pravidlem. Pokud KVS zjistí zanedbávání zvířat nebo nevhodné podmínky, měla by zjišťovat, zda tento stav nemůže souviset s tím, že chovatel není schopen zajistit řádnou péči (ať již faktickou péči o zvířata, čisté podmínky chovu, nebo zdravotní péči s ohledem na její finanční náročnost) o takový počet zvířat, který chová. Nedostatek finančních prostředků nemůže být důvodem pro včasné nezajištění veterinární péče a závislost chovatele na péči jiné osoby nemůže být omluvou pro nezajištění péče o chovaná zvířata. Je na chovateli, aby zodpovědně posoudil své možnosti pečovat o zvířata. Pokud své síly přecení, může dojít k týrání zvířat. Týrání přitom nemusí být pouze fyzické, psychické nebo citové, ale může zahrnovat i špatné zacházení, pasivitu chovatele (nestará se) nebo pouze ignorování potřeb zvířat.¹⁷ Domnívám se, že KVS by měla být schopna vysledovat souvislost mezi faktickou schopností zajistit řádnou péči a stavem zvířat. Pokud KVS dojde k závěru, že chovatel není schopen s ohledem na svá omezení řádnou péči zajistit, může navrhnout obecnímu úřadu, aby se počet zvířat v chovu snížil¹⁸ (a při opakovaném týrání, aby byl uložen zákaz chovu). Zmínku o tom, že chovatelka nežije v domácnosti sama, nepovažuji za relevantní. Celodenní péče o osoby s vysokou závislostí na péči je vyčerpávající fyzicky i psychicky, zvláště pokud je vykonávána nepřetržitě a po dlouhou dobu. To je fakt. Proto je nefér očekávat od pečující osoby, že se postará ještě o několik (a ne málo) koček a psa.¹⁹

Trvám na svém názoru, že při podezření na týrání zvířat musí KVS zkoumat i možnou souvislost s faktickou ne/možností chovatele zvířatům zajistit řádnou péči.

C.1.3 Nedostatečné zdůvodnění návrhu na nařízení zvláštního opatření

C.1.4 Nedostatečné odborné vyjádření

K těmto bodům se vyjádřím společně, neboť se týkají toho, jak konkrétně a podrobně by měly být zdůvodněny odborné závěry KVS.

KVS jsem vytýkal, že (1) v návrhu na nařízení zvláštního opatření/umístění zvířat do náhradní péče dostatečně nezdůvodnila, proč ho podává. Také (2) nenapsala, jaké podmínky musí být splněny pro to, aby se zvířata z náhradní péče mohla vrátit chovatelce. A konečně (3) neposkytla obecnímu úřadu dostatečné odborné vyjádření.

KVS uvedla, že důvodem návrhu byl nevyhovující výživný (resp. zdravotní) stav koček. S tím byla chovatelka při kontrole seznámena. Zákon nestanoví, že je v návrhu třeba uvést, za jakých podmínek se mohou kočky chovatelce vrátit. Obecní úřad o doplnění návrhu, odborného vyjádření nepožádal. KVS také nesouhlasí s tím, že by odborné vyjádření neobsahovalo podstatné a důležité informace. Současná legislativa blíže neupravuje,

17 NURSE, Angus1. Beyond the property debate: animal welfare as a public good.: animal welfare as a public good. 2016, 19(2), s. 187, 174 s. ISSN 10282580;

dostupné také z <http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=lgs&AN=116263974&lang=cs&site=ehost-live>.

18 MÜLLEROVÁ, Hana, STEJSKAL, Vojtěch: Ochrana zvířat v právu, 1. Vydání. Praha: Academia 2013. ISBN 978-80-200-2317-9, str. 390.

19 V době kontroly měla chovatelka 8 koček, jelikož 13 jich darovala. Předtím tedy chovala 21 koček. Během kontroly KVS v roce 2016 měla 13 koček, 2 koťata a další 4 zapůjčené kočky ke krytí.

co má odborné vyjádření obsahovat. KVS podotýká, že od 1. ledna 2018 bude již v souvislosti s novelou správního řádu závazné stanovisko muset obsahovat závaznou část a odůvodnění. Tyto náležitosti budou odborná vyjádření KVS obsahovat.

S KVS se neshodneme na tom, co všechno by měl návrh na nařízení zvláštního opatření obsahovat. Také se rozcházíme v názoru na to, jak podrobné by mělo být odborné vyjádření.

K (1) nedostatečnému zdůvodnění návrhu; k (2) neuvedení podmínek pro návrat zvířat chovatelce; k (3) nedostatečnému zdůvodnění odborného vyjádření

Ani ve svém vyjádření mi KVS neposkytla odpověď na otázky, které jsem položil ve zprávě. Tedy, co znamená špatný zdravotní stav koček a nevhodné podmínky, případně zda a jaká je mezi těmito dvěma skutečnostmi souvislost.

Výklad Ministerstva zemědělství²⁰ obsahuje podrobný popis toho, co by měl návrh na nařízení zvláštního opatření obsahovat a v jakých situacích je namístě ho podat. Nepovažuji tedy za účelné opisovat zde jeho pasáže a odkazuji na něj. Zdůraznil bych, že návrh je třeba považovat za podnět ve smyslu ustanovení § 42 správního řádu.²¹ To znamená, že záleží na obecním úřadu, zda správní řízení zahájí, či ne. Odborné vyjádření KVS není v řízení o nařízení zvláštního opatření závazné a podléhá volnému hodnocení důkazů. To jsou všechno důvody, proč by návrh a odborné vyjádření měly být přesvědčivě zdůvodněny a zpracovány tak, aby obecní úřad přesvědčily o zahájení správního řízení a poskytly mu dostatek informací pro to, aby i jeho kroky vedly ke společnému cíli – tedy k ochraně zvířat. S KVS souhlasím v tom, že zákon přímo nestanoví, že má uvést v návrhu, za jakých podmínek se mohou zvířata vrátit chovateli (to stanoví „pouze“ výklad ministerstva), a také v tom, že právní úprava nestanoví, co má odborné vyjádření obsahovat (resp. stanoví od 1. ledna 2018). I k odbornému vyjádření však Ministerstvo zemědělství vydalo svůj výklad.²² Namísto polemiky s odpovědí KVS odkazuji na principy dobré správy formulované prvním ombudsmanem. Za zvláště příléhavý k tomuto postupu úřadu a jeho argumentům považuji princip efektivnosti. Ten mimo jiné znamená, že je úřad ve své činnosti důsledný a usiluje o skutečné, nikoliv pouze formální vyřešení celé věci.²³ Nadto se k povaze závazného stanoviska vyjadřoval i Nejvyšší správní soud,²⁴ a to již v roce 2009. Nejvyšší správní soud považuje za zvlášť významné přiměřené použití ustanovení

20 Ministerstvo zemědělství, Výklad k problematice zvláštního opatření, zejména k umístění týraného zvířete do náhradní péče, podle zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů [dokument pdf]. Ministerstvo zemědělství [on-line]. Praha. Ministerstvo zemědělství [citováno 31. ledna 2018]; dostupné z http://eagri.cz/public/web/file/518405/2017Nahradni_pece.pdf, str. 9.

21 Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

22 Ministerstvo zemědělství, Výklad k problematice odborného vyjádření orgánu veterinární správy podle §24a odst. 5 zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů [dokument pdf]. Ministerstvo zemědělství [on-line]. Praha. Ministerstvo zemědělství [citováno 6. února 2018];

dostupné z http://eagri.cz/public/web/file/54419/Odb_vyj_KVS.pdf.

23 Principy dobré správy. Veřejný ochránce práv – ombudsman [on-line]. Brno: ©Kancelář veřejného ochránce práv [citováno 6. února 2018]; dostupné z <https://www.ochrance.cz/stiznosti-na-urady/principy-dobre-spravy/>.

24 Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2009; čj. NSS 9As 21/2009.

o obsahu, formě a náležitostech rozhodnutí, neboť jedině tak bude možné ve správním soudnictví přezkoumat zákonnost závazného stanoviska jakožto úkonu správního orgánu, který byl závazným podkladem přezkoumávaného rozhodnutí (v tomto případě tedy rozhodnutí o přestupku). Na těchto náležitostech je třeba trvat o to více, protože odborné vyjádření, které KVS poskytla, je pro řízení o přestupku pro obecní úřad závazné.

Trvám na svém názoru, že nedostatečně zdůvodněn byl jak návrh na nařízení zvláštního opatření, tak odborné vyjádření.

C.2 Vyjádření obecního úřadu a moje závěrečné hodnocení

Obecní úřad se ke zprávě nevyjádřil a zaslal mi rozhodnutí o tom, že zvířata nebudou umístěna do náhradní péče. Řízení o přestupku obecní úřad nezahájil a věc postoupil Policii České republiky. Vycházím tedy z odůvodnění rozhodnutí a také z usnesení Policie České republiky ze dne 20. září 2017, kterým celou věc odložila.

C.2.1 Stanovení nepřiměřeně dlouhé lhůty pro podávání návrhů a navrhování důkazů

Obecní úřad uvádí, že lhůtu dvakrát prodloužil s ohledem na to, že se chovatelka připravovala na stěhování, neměla dostatek finančních prostředků a má sníženou mobilitu. Také dodává, že chovatelka přecenila svoji schopnost postarat se o zdravotní stav velkého počtu koček, vyvíjela snahu, aby došlo k nápravě, bylo vhodné jí dát možnost prokázat, že se chov zlepšuje, pozitivně lze hodnotit to, že i když nemůže jezdit s více než jednou kočkou, doložila to, že byla na vyšetření s více kočkami současně.

Obecní úřad vydal oznámení o zahájení řízení pro vydání rozhodnutí o umístění zvířat do náhradní péče dne 26. června 2017. Chovatelce byla lhůta pro navrhování důkazů na její žádost dvakrát prodloužena a jednou bylo řízení na její žádost přerušeno. Obecní úřad také požádal Magistrát města Brna o prodloužení lhůty pro vydání rozhodnutí. Dne 13. září obecní úřad vydal rozhodnutí o tom, že kočky nebudou umístěny do náhradní péče. Zprávy z veterinární kliniky, které chovatelka poskytla, jsou datované k 18. červenci 2017, 11. srpnu 2017 a pravděpodobně 21. srpnu 2017.

K důvodům, proč úřad vyhověl chovatelce a lhůty opakovaně prodlužoval, dokonce žádal o prodloužení lhůty pro vydání rozhodnutí, podotýkám, že zprávy z veterinární kliniky si byla chovatelka schopna opatřit během čtyř dnů. Kliniku začala s kočkami navštěvovat až poté, co jí pracovnice obecního úřadu týden před koncem první lhůty navštívila. Do té doby chovatelka žádnou zprávu nepředložila ani jinak neprojevila snahu prokázat, že se její chov zlepšuje.

Pokud by obecní úřad vedl řízení na návrh chovatelky, které by se týkalo nějaké její žádosti, jeho postup bych hodnotil jako velmi vstřícný k účastníkovi řízení. Takové řízení však obecní úřad nevedl. Vedl řízení z moci úřední, a to z podnětu KVS, která uvedla, že dochází k týrání zvířat, a proto navrhla jejich umístění do náhradní péče. Účastníkem řízení byla chovatelka, která v plné míře uplatňovala svá procesní práva, žádala o prodloužení lhůt a úřad jí bez dalšího vycházel vstříc. Zvířata, o nichž KVS tvrdila, že jsou týrána, však nemají žádného zástupce, který by naopak chránil jejich právo na řádnou péči třeba tím, že projeví

nesouhlas s opakovaným prodlužováním lhůt. Tím spíše by to měl být obecní úřad, který má hájit veřejný zájem na tom, aby nedocházelo k týrání zvířat.

Trvám na svém závěru, že obecní úřad stanovil chovatelce nepřiměřeně dlouhou dobu pro předkládání důkazů. Jsem také přesvědčen, že v řízení obecní úřad dostatečně nehájil veřejný zájem (ochrana zvířat), namísto toho vůči chovateli postupoval nadmíru vstřícně.

C.2.2 Postoupení věci Policii České republiky

To, že věc obecní úřad postoupil Policii České republiky, jsem ve zprávě hodnotil jako vnitřně rozporný postup úřadu. Důležitý je však postup obecního úřadu poté, co Policie České republiky usnesením ze dne 20. září 2017 celou věc odložila.

Policie České republiky v usnesení o odložení věci uvádí, že nejde ani o přestupek. Nicméně Policie České republiky není nadřazený orgán (sic!) obecnímu úřadu,²⁵ jak obecní úřad uvádí v odůvodnění svého rozhodnutí, a není oprávněna rozhodovat, co je, a není přestupek. To náleží čistě správnímu orgánu, tedy v tomto případě obecnímu úřadu. Odložením věci Policií České republiky tak dochází k „oživení“ povinnosti obecního úřadu projednat podnět KVS.²⁶ Pokud podnět obsahuje i odborné vyjádření, že došlo k týrání, měl by obecní úřad zahájit přímo řízení o přestupku. Ač mám k pečlivosti zpracování odborného vyjádření výhrady, faktem zůstává, že je pro obecní úřad závazné a musí být respektováno.²⁷ Obecní úřad totiž nemůže konstatovat, že k týrání nedošlo, pokud nedojde ke změně odborného vyjádření. Může rozhodnout jen o tom, kdo se týrání dopustil a jaká má být uložena sankce.²⁸ Během řízení může následně oslovit KVS s žádostí o doplnění nebo upřesnění odborného vyjádření.²⁹

Pokud Policie České republiky věc odloží, a odpadne tím riziko porušení zásady „ne bis in idem“, musí správní orgán sám posoudit, zda je namístě ne/zahájit řízení o přestupku. To neplatí, pokud je vázán závazným stanoviskem dotčeného orgánu, že ke spáchání přestupku došlo.

D. Opatření k nápravě

Řízení o nařízení umístění koček do náhradní péče bylo skončeno a řízení o spáchání přestupku nebylo ani zahájeno, opatření k nápravě, která formuluji níže, tedy míří k budoucí praxi obou orgánů.

25 Zřejmě jde o chybu v psaní a mělo být uvedeno „nadřízený orgán“. Nicméně Policie České republiky nadřízeným orgánem pro obecní úřady v případě řešení přestupků není, tím je ve většině případů úřad krajský.

26 Ustanovení § 24a odst. 4 zákona na ochranu zvířat proti týrání

27 Ustanovení § 24a odst. 5 zákona na ochranu zvířat proti týrání

28 Ministerstvo zemědělství, Výklad k problematice odborného vyjádření orgánu veterinární správy podle §24a odst. 5 zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů [dokument pdf]. Ministerstvo zemědělství [on-line]. Praha. Ministerstvo zemědělství [citováno 6. února 2018];

dostupné z http://eagri.cz/public/web/file/54419/Odb_vyj_KVS.pdf, str. 2.

29 Ustanovení § 136 odst. 3 správního řádu ve spojení s ustanovením § 8 odst. 2 správního řádu.

KVS doporučuji, aby:

- (A) při důvodném podezření na nedobry zdravotní stav zvířat sama odebrala potřebné vzorky nebo rozhodla o závazném pokynu, v němž by chovateli uložila předložit zprávy o tom, že chovaná zvířata jsou po zdravotní stránce v pořádku,
- (B) při kontrolách posuzovala i podmínky chovu a to, zda jsou respektovány přirozené potřeby zvířat,
- (C) se při zjištění nedostatků v péči o zvířata zabývala tím, nakolik je vůbec reálné, aby chovatel fakticky řádnou péči zajistil (např. s ohledem na počet zvířat),
- (D) ve svých závěrech vycházela z podrobně popsaného skutkového stavu, a aby je přesvědčivě zdůvodňovala,
- (E) se řídila výklady Ministerstva zemědělství, byť nejsou závazné; popisují totiž praxi, která je žádoucí.

Navrhuji, aby opatření začala KVS realizovat již při naplánovaných kontrolách.

Obecnímu úřadu doporučuji, aby:

- A. lhůty pro předložení důkazů stanovoval tak, aby neohrozil účel řízení,
- B. zahájil řízení o přestupku.

Navrhuji, aby se doporučením v bodu A obecní úřad řídil při dalších řízeních na úseku ochrany práv zvířat a doporučení v bodu B realizoval bez zbytečného odkladu.

Závěrečné stanovisko zasílám Krajské veterinární správě Státní veterinární správy pro Jihomoravský kraj a Úřadu městské části Brno-Starý Lískovec. Ředitele KVS a starostu obecního úřadu žádám, aby mi podle ustanovení § 20 odst. 1 zákona o veřejném ochránci práv sdělili, zda se hodlají navržená opatření realizovat. Odpověď očekávám v zákonné lhůtě 30 dnů od doručení stanoviska. Stanovisko zasílám také stěžovateli.

Pokud navržená opatření k nápravě nebudou akceptována nebo budou přijata v podobě, kterou nebudu považovat za dostatečnou, podle ustanovení § 20 odst. 2 zákona o veřejném ochránci práv vyrozumím Ústřední veterinární správu Státní veterinární správy a Magistrát města Brna jakožto nadřízené úřady, případně mohu o svých zjištěních informovat veřejnost včetně sdělení jmen osob oprávněných jednat jménem úřadů.

Brno 14. února 2018

JUDr. Stanislav Křeček v. r.
zástupce veřejné ochránkyně práv
(stanovisko je opatřeno elektronickým podpisem)